

KEVIN

Une main tendue dans la nuit

Een helpende hand 's nachts

La 'Maraude' du Samusocial part à la rencontre des sans-abris dans la rue, de jour comme de nuit, toute l'année durant. Pendant les nuits hivernales, Kevin et ses collègues, jouent un rôle essentiel.

'La Maraude' van Samusocial gaat dag en nacht op zoek naar hulpbehoevende daklozen in de straten van de stad, het hele jaar door. Tijdens de winternachten spelen Kevin en zijn collega's een zeer belangrijke rol.

Kevin a la barbe docile, la carrure rassurante, et le regard souriant de ceux qui n'ont peur ni besoin de rien. Il parle sans hâte ni retenue, épanoui, équilibré. Bien dans sa peau, bien dans sa ville. « J'ai toujours habité à Bruxelles », dit-il d'ailleurs très vite. « J'y ai mes repères, on peut aller partout à pied ou à vélo en 20-25 minutes. Je ne vois pas la nécessité, pour le moment, d'en sortir. » À l'éloignement de sa ville, ce trentenaire préfère nettement, au contraire, son exploration en profondeur jusqu'aux recoins parfois insoupçonnés. Avec la Maraude, il va en effet à la rencontre, toutes les nuits, des personnes qui errent, vivent et/ou dorment dans la rue. « La Ville, la nuit, n'est pas la même qu'en journée, et nous allons, en outre, dans des endroits où la plupart des citoyens ne se rendent pas. »

ENTRER EN CONTACT

En équipes de trois – un éducateur, un psychologue et un infirmier –, ces interventionnistes nocturnes cherchent à entrer en contact avec tous les sans-abris, quels que soient leur âge ou leurs origines, dans le but de leur apporter des solutions. « Il ne s'agit pas toujours de solution définitive, précise Kevin, mais parfois juste d'écoute ou d'attention, alors que les gens qui passent à côté d'eux, en général, les ignorent. » Il y a toujours, dans le véhicule de service, des produits de première nécessité (sandwiches, café, soupe, couvertures...) à distribuer aux personnes rencontrées, mais là n'est pas l'essentiel de la mission. « Notre rôle est avant tout d'informer et d'orienter », continue le jeune éducateur : « si la personne veut rencontrer un assistant social, nous l'accompagnons dans sa démarche ; si elle cherche autre chose, nous lui donnons un de nos plans de Bruxelles sur lequel les centres d'aide sont clairement indiqués ; si s'avère évident qu'il ne quittera pas la rue de sitôt, notre rôle consiste à améliorer son quotidien, en le guidant par exemple vers des associations spécialisées ; et si elle refuse toute aide et nous reçoit mal, ça ne nous empêche pas d'aller le voir. »

DU RESPECT

Les yeux très sombres de Kevin s'illuminent quand il évoque, tout en tendresse, ces rencontres nocturnes dans lesquelles aucune règle ne prévaut, si ce n'est celle du respect de la personne. Bien sûr, il s'attache à eux. Evidemment, il a déjà subi rejets et insultes. Et heureusement, il en a aussi vu quitter la rue, se refaire une vie, suite à l'un ou l'autre de ses coups de pouce. Dans tous les cas, l'humanisme reste le maître-mot, la raison de poursuivre.

TROUVER L'ÉQUILIBRE

Comment garder son propre équilibre, quand on est quotidiennement confronté, dans la pleine force de la jeunesse, à tant de misères individuelles ? En s'entourant, sur le plan privé, et en se déconnectant régulièrement de ce milieu professionnel très demandant. Kevin, par exemple, se ressource dans son foyer, avec sa compagne, et en voyage, régulièrement. Comme il travaille également sous le rythme 7/7 jours, à raison de 10 heures de travail par jour, en alternance avec une semaine entière de repos, il s'organise, explique-t-il. « C'est un rythme intense, qui crée une certaine dynamique de groupe. Les liens avec les collègues sont très forts, ce qui est bénéfique pour le travail. En revanche, le boulot est très prenant, physiquement et psychologiquement. La semaine libre permet de lâcher prise, de se donner du temps pour soi, et de se consacrer pleinement à sa famille. »

HEUREUX ?

Heureux, donc, Kevin ? De toute évidence. Ses études d'éducateur spécialisé en accompagnement psycho-éducatif, son stage de dernière année au Samusocial de Bruxelles, et ce contrat de travail, signé il y a six ans, l'ont mené exactement là où il voulait : au contact des gens de sa ville. « Je le ferai tant que je me sens capable de le faire. Le jour où cela m'affectera trop et que, par conséquent, il y aura un impact sur mon travail, il faudra passer à autre chose. »

Kevin is stevig gebouwd, heeft een mooie baard en lachende ogen die laten blijken dat hij nergens bang van is en niets nodig heeft. Hij praat rustig maar vlot, ontwikkeld evenwichtig. Hij voelt zich goed in zijn vel en in zijn stad. "Ik woonde altijd al in Brussel", legt hij snel uit. "Ik ken deze stad op m'n duimpje, en geraak in 20-25 minuten overal al lopend of met de fiets. Voorlopig heb ik er geen behoefte aan om de stad uit te trekken." Deze dertiger geeft er veruit de voorkeur aan om zijn stad tot in de kleinste, soms onverwachte, hoekjes te verkennen. Met 'la Maraude' trekt hij er immers elke nacht op uit om daklozen die in de straten ronddwalen, leven en/of slapen hulp te bieden. "'s Nachts ziet de Stad er heel anders uit dan overdag, en wij begeven ons bovendien op plaatsen waar de meeste burgers nooit komen."

CONTACT MAKEN

In teams van drie – een opvoeder, psycholoog en verpleger –, proberen deze nachtelijke hulpverleners contact te maken met alle daklozen, ongeacht leeftijd en origine, om hen oplossingen aan te reiken. "Het gaat hier niet altijd om definitieve oplossingen", verduidelijkt Kevin, "maar soms gewoon een luisterend oor bieden of aandacht geven, want de passanten negeren hen meestal." In de dienstwagen zijn altijd basisproducten beschikbaar (broodjes, koffie, soep, dekens...) die worden uitgedeeld aan de personen die ze ontmoeten, maar dat is niet het wezenlijke van de opdracht. "Het is onze taak om vooral te informeren en te oriënteren", vervolgt de jonge opvoeder: "indien de persoon een maatschappelijk werker wil ontmoeten, dan begeleiden we hem in het zetten van de nodige stappen; is hij op zoek naar iets anders, dan geven we hem een van onze stadplannen van Brussel waarop de hulpcentra staan aangegeven; en lijkt het ons duidelijk dat hij niet meteen van plan is zijn leven op straat op te geven, dan bestaat onze taak erin zijn dagelijks bestaan te verbeteren, bijvoorbeeld door hem naar gespecialiseerde verenigingen te verwijzen; weigert hij alle hulp en stelt hij zich negatief op ten opzichte van ons, dan gaan we toch nog regelmatig bij hem langs."

RESPECT

De donkere ogen van Kevin lichten op wanneer hij het met veel tederheid heeft over deze nachtelijke ontmoetingen waarbij geen enkele regel

geldt, behalve die van respect voor de persoon. Uiteraard raakt hij aan hen gehecht. En uiteraard moest hij al afwijzingen en beledigingen incasseren. Maar gelukkig zag hij er ook al die niet langer in de straten bleven, opnieuw een leven opbouwden, dankzij zijn aanmoediging en duwtjes in de rug. Menselijkheid blijft in elk geval het sleutelwoord, de motivatie om voort te doen.

EVENWICHT VINDEN

Hoe kan je je eigen evenwicht bewaren wanneer je – in de fleur van je leven – dagelijks geconfronteerd wordt met zoveel menselijke ellende? Door je in het privéleven goed te omringen en regelmatig los te koppelen van dit erg veeleisende professionele milieu. Kevin bijvoorbeeld herbront thuis, met zijn levenspartner, en gaat regelmatig op reis. Aangezien hij een werkschema heeft van 7/7 dagen, 10 uren per dag, afgewisseld met een

week vrij, moet hij zich wel organiseren, licht Kevin toe. "Het is een erg intensief ritme, dat een zekere groepsdynamiek creëert. De banden met de collega's zijn zeer sterk, wat het werk wel ten goede komt. De job is echter zeer zwaar, fysiek en psychologisch. Tijdens onze vrije week kunnen we dingen loslaten, volop tijd voor onszelf en ons gezin maken."

GELUKKIG ?

Ja, Kevin is absoluut gelukkig. Zijn opleiding als opvoeder, gespecialiseerd in de psycho-educatieve ondersteuning, zijn laatstejaarsstage in de Samusocial van Brussel, en dit arbeidscontract dat hij zes jaar geleden tekende, brachten hem precies waar hij wil zijn: in contact met de mensen van zijn stad. "Ik zal dit blijven doen zolang ik me ertoe in staat voel. De dag waarop het me te zeer ondermijnt en dat het, bijgevolg, een impact heeft op m'n werk, stap ik over naar iets anders."

PLAN HIVERNAL D'URGENCE

Le Samusocial dispose d'un dispositif d'urgence pour les personnes sans-abri lors des périodes hivernales joignable via le numéro gratuit **0800 99 340**. Ce dispositif permet d'héberger chaque soir entre 900 et 1.200 personnes (sanitaires, permanences psychosociales, cabinet de consultations médicales et paramédicales et espace de restauration avec repas chaud le soir et petit déjeuner le matin).

... POUR PERSONNES ISOLÉES

Le Plan grand froid initié par les Maisons de Quartiers en partenariat avec le CPAS et la Ville permet d'aider les personnes isolées en période de grand froid dans plusieurs cas et situations en joignant gratuitement le **0800 35 550** : soutien visites à domicile régulières, problème de chauffage défectueux, de gaz ou d'électricité coupé, problèmes de paiement liés aux factures d'énergie, difficultés à sortir de son domicile ou à maintenir une température suffisante dans le logement, ...

WINTERPLAN

Samusocial heeft bij streng winterweer een noodplan voor daklozen die dan terecht kunnen op het gratis nummer **0800 99 340**. Dankzij dit plan kan de organisatie elke avond tussen 900 en 1.200 personen opvangen (kamers, sanitair, psychosociale en medische raadpleging en een restaurantruimte met warme maaltijden 's avonds en ontbijt).

KOUDEPLAN VOOR GEÏSOLEERDE PERSONEN

Dankzij het Koudeplan, een initiatief van de Buurthuizen in samenwerking met het OCMW van de Stad, kan men bij vrieskoude geïsoleerde personen in heel wat gevallen helpen door te bellen naar het gratis nummer **0800 35 550**: steun door regelmatige bezoeken aan huis, een defecte verwarming, afgesloten gas- of elektriciteitstoevoer, problemen met het betalen van de energiefacturen, moeite hebben om buiten te gaan of het thuis voldoende warm te houden.